

1. AMAÇ

Bu talimatın amacı; INSPECCO yönetim sistemi belgelendirilmesi için başvuran kuruluşların özelliklerine göre denetçi/gün sayısını hesaplamaktır.

2. KAPSAM

Bu talimat, denetime gidilecek kuruluşlarda KYS (ISO 9001), ÇYS (ISO 14001), GGYS (ISO 22000) ve **ISG (45001:2018)** ve akreditasyon kapsamı dışında olan TS EN ISO 3834-2, EN ISO 50001 denetimleri için denetçi/gün sayısını kapsamaktadır.

3. SORUMLULAR

Belgelendirme Müdürü & kalite sorumlusu

4. UYGULAMA

Denetim süreleri belirlenirken IAF MD 5, **IAF MD 22-2108** dokümanı ve ISO/TS 22003 standardından yararlanılmıştır. Denetçi/gün sayısına, gözlemciler, aday denetçiler ve teknik uzmanlar dahil edilmez. **Bir adam/gün'lük denetim süresi 8 saate eşittir. Denetim süresi hesabına, denetim heyetinde bulunan Aday Denetçilerin denetim sırasında harcadığı süre dahil edilmez.**

Bir denetçi bir günde en fazla 11 saat denetim gerçekleştirebilir. Yemek araları ve yolculukta geçen süre denetim süresinden sayılmaz.

KYS (ISO 9001), ÇYS (ISO 14001), GGYS (ISO 22000) ve **ISG (45001)** standartları dışındaki belgelendirmeler için KYS denetimi planlama kriterleri esas alınır.

KYS (ISO 9001), ÇYS (ISO 14001) ve **ISG (45001)** denetimlerinde risk grupları gözönünde bulundurularak Aşama 1 ve Aşama 2'nin nasıl yapılacağı ve süre paylaşımları belirlenmelidir. Örneğin Aşama 1 masa başında mı yoksa bir saha denetimi şeklinde mi yapılacak karar verilmelidir. ISO 22000 GGYS denetimlerinde ise Aşama 1 denetimi her zaman sahada yapılır.

4.1 KYS (ISO 9001), ÇYS (ISO 14001) ve **ISG (45001)** Denetimlerinin İlk Belgelendirme Denetimi Süresinin Hesaplanması:

Başvuru formundan kapsamı ifade eden cümleye karşılık gelen NACE ve EA kodu TÜRKAK R.40.01'den bulunur. Bulunan EA kodunun kapsamımızda olup olmadığı I-B-EK-01R5-Belgelendirme Akreditasyon Kapsamı dokümanımızdan kontrol edilir. (Akreditasyon kapsamımızda olmayan EA'lar için müşteriye bilgi verilir). Başvuru yapılan denetim standardı ve EA koduna göre TÜRKAK R.40.05 EK-A ve EK-B'den yararlanılarak EA'nın hangi risk grubuna girdiği bulunur. Bu bilgiye göre de Aşama 1 denetiminin masa başında mı sahada mı yapılacağı belirlenir. Aşama 1 denetimi ISO 9001 denetimlerinde en yüksek ve yüksek risk gruplarında, ISO 14001 denetimlerinde ise en yüksek, yüksek ve orta risk gruplarında sahada yapılır. Diğer gruplarda ise masa başında yapılır. INSPECCO, ISO/IEC 17021-1,17021-2,17021-3, **ISO/IEC 17021-10** yönetim sisteminde ilk belgelendirme denetim süresi paylaşım oranlarını şöyle belirlemiştir:

ISO 9001 denetim süresi:S				ISO 14001 denetim süresi:S			
Masa başında		Sahada		Masa başında		Sahada	
Aşama 1	Aşama 2	Aşama 1	Aşama 2	Aşama 1	Aşama 2	Aşama 1	Aşama 2
S*%10	S*%90	S*%30	S*%70	S*%20	S*%80	S*%30	S*%70

Buna göre IAF MD 5:2009'daki ANNEX-A ve ANNEX-B ek sayfalarından yararlanılarak Tablo-1 ve Tablo-2 hazırlanmıştır. Bu tablodan yararlanılarak risk gruplarına göre denetim süresi bulunabilmektedir.

Önemli NOT: IAF MD5'in bu eklerindeki KYS, ÇYS ve **ISG** tablolarındaki denetim süreleri, denetlenen sistemin karmaşıklığı ile ilişkilendirilmiştir. Bu tablolar ile TÜRKAK R.40.05 EK-A ve EK-B'deki risk gruplandırılmaları karşılaştırıldığında özellikle IAF MD 5, **IAF MD 22** 'te verilen TABLE EMS 2 tablosunun, EKB'deki sınıflandırma ile oldukça yakın olduğu hatta MD5'teki bazı risk sınıflarının R.40.05'tekine göre daha düşük değerden alındığı görülmüştür. Dolayısıyla R40.05'teki EK-B'deki EA

kodlarının risk gruplarına göre sınıflandırılması daha temkinli bir yaklaşım içerdiği anlaşılmıştır. Bu durum tablo-3'te anlatılmaktadır.

(IAF MD5, IAF MD 22 rehberi, KYS için risk gruplandırmasına dair bir ifade belirtmiyor, bu yüzden KYS için süre hesaplaması tablosu Tablo 1 TÜRKAK R.40.05 EK-A'nın ışığında yapılmıştır.)

Denetim süresi, başvuran firmanın özelliklerine göre artırılabilir yada indirilebilir. Öncelikle denetim süresi hesaplanır. Sonra artırma ve azaltma faktörleri belirlenir. Bu faktörlere göre indirim oranları uygulanır. Ancak; bütün faktörler göz önüne alındığında indirim oranı, toplam denetim süresinin %30'nu geçemez. Gözetim ve yeniden belgelendirme denetimleri süresi ise ilk belgelendirme denetimi süresinin sırasıyla 1/3'ü ve 2/3'ü kadarına karşılık gelecektir.

4.1.a ISO 9001, ISO 14001 ve 45001 için Çok Şubeli İşletmelerin Denetim Süresinin Belirlenmesi

Belgelendirme denetimlerinde şube sayısının karekökü alınarak denetlenecek şube sayısı bulunur.

y: Denetlenecek şube sayısı

x: Mevcut Şube sayısı

$y = \sqrt{x}$, y değerinin tam sayı olmadığı durumlarda bir üst sayıya yuvarlanır.

Denetlenecek şubeler kuruluşun faaliyetlerini en geniş kapsamlı olarak örneklenebilecek şubeler arasından seçilmeye çalışılır. Seçilen şubelerin ve merkezin ayrı ayrı adam/gün sayıları hesaplanır. Tüm adam/günlerin toplamı denetim adam/gün sayısını verir. Çok şubeli denetimlerde kuruluşun merkez adresi mutlaka denetlenir.

Gözetim denetimlerinde aşağıdaki formül uygulanır.

y: Denetlenecek şube sayısı

x: Mevcut Şube sayısı

$y = 0.6\sqrt{x}$, y değerinin tam sayı olmadığı durumlarda bir üst sayıya yuvarlanır.

Gözetim denetimlerinde merkez ve daha önceden denetlenmemiş şubeler seçilerek denetleme yapılır.

Yeniden belgelendirme denetimlerinde ise aşağıdaki formül uygulanır.

y: Denetlenecek şube sayısı

x: Mevcut Şube sayısı

$y = 0.8\sqrt{x}$, y değerinin tam sayı olmadığı durumlarda bir üst sayıya yuvarlanır.

Tablo-1-KYS belgelendirmeleri için denetim süresi hesaplama tablosu: Toplam denetim süresi (gün sayısı)=a

Çalışan sayısı	ISO 9001 Denetimleri İlk belgelendirme					
	En yüksek ve yüksek risk			Orta ve düşük risk		
	a	Aşama 1	Aşama 2	a	Aşama 1	Aşama 2
1-5	1,5	0,45	1,05	1,5	0,15	1,35
6-10	2	0,6	1,4	2	0,2	1,8
11-15	2,5	0,75	1,75	2,5	0,25	2,25
16-25	3	0,9	2,1	3	0,3	2,7
26-45	4	1,2	2,8	4	0,4	3,6
46-65	5	1,5	3,5	5	0,5	4,5
66-85	6	1,8	4,2	6	0,6	5,4
86-125	7	2,1	4,9	7	0,7	6,3
126-175	8	2,4	5,6	8	0,8	7,2
176-275	9	2,7	6,3	9	0,9	8,1
276-425	10	3	7	10	1	9
426-625	11	3,3	7,7	11	1,1	9,9
626-875	12	3,6	8,4	12	1,2	10,8
876-1175	13	3,9	9,1	13	1,3	11,7
1176-1550	14	4,2	9,8	14	1,4	12,6
1551-2025	15	4,5	10,5	15	1,5	13,5
2026-2675	16	4,8	11,2	16	1,6	14,4
2676-3450	17	5,1	11,9	17	1,7	15,3
3451-4350	18	5,4	12,6	18	1,8	16,2
4351-5450	19	5,7	13,3	19	1,9	17,1
5451-6800	20	6	14	20	2	18
6801-8500	21	6,3	14,7	21	2,1	18,9
8501-10700	22	6,6	15,4	22	2,2	19,8
>10700	Yukarıdaki işleyiş izlenir.					

Teknik grup	IAF kodu	Kalite Yönetim Sistemleri (ISO 9001)	Kritik kod(lar)
Gıda	1	Tarım, ormancılık ve balıkçılık	3
	3	Gıda ürünleri, içecekler ve tütün	
	30	Oteller ve restoranlar	
Mekanik	17	Temel metaller ve işlenmiş metal ürünleri	22 veya 20
	18	Makine ve teçhizat	
	19	Elektrikli ve optik teçhizat	
	20	Gemi inşası	
	22	Diğer ulaşım araçları	
Kağıt	7*	Kağıt hamuru, kağıt ve kağıt ürünleri* (NACE 17.2 "Kağıt ürünleri" ile sınırlı)	9
	8	Yayıncılık şirketleri	
	9	Matbaacılık(basımevleri) şirketleri	
Mineraller	2	Madencilik ve taşocağı işletmesi	2 veya 15
	15	Metal olmayan madeni ürünler	
	16	Beton, çimento, kireç, alçı, sıva vb.	
İnşaat	28	İnşaat	28
	34	Mühendislik hizmetleri	
Mal/Eşya üretimi	4	Tekstil ve tekstil ürünleri	5 veya 14
	5	Deri ve deri ürünleri	
	6	Ağaç ve ağaç ürünleri	
	14	Kauçuk ve plastik ürünler	
	23	Sınıflandırılmamış diğer ürünlerin üretimi	
Kimyasallar	7*	Kağıt hamuru, kağıt ve kağıt ürünleri (NACE 17.1 "Kağıt hamuru ve kağıt imalatı" ile sınırlı)	12
	10	Kok ve rafine petrol ürünleri üretimi	
	12	Kimyasallar, kimyasal ürünler ve lifli ürünler	
Temin	25	Elektrik temini	26
	26	Gaz temini	
	27	Su temini	
Ulaştırma & Atık yönetimi	24	Geri kazanım, geri dönüşüm	24
	31	Ulaştırma, depolama ve iletişim	
	39	Diğer sosyal hizmetler	
Hizmetler	29	Toptan ve perakende ticaret; Motorlu araçlar, motosiklet, kişisel eşyalar ve ev eşyalarının tamiri	37 veya 33
	32	Finansal aracılık; Arsa ve emlakçılık; kiralama	
	33	Bilgi teknolojisi	
	35	Diğer hizmetler	
	37	Öğretim	
	36	Kamu yönetimi	
Nükleer	11	Nükleer yakıt	11
Farmasötik	13	İlaç	13
Hava/Uzay	21	Uzay araştırmaları	21
Sağlık	38	Sağlık ve sosyal işler	38

Teknik grup	IAF kodu	Çevre Yönetim Sistemleri (ISO 14001)	Kritik kod(lar)
Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık	1	Tarım, ormancılık ve balıkçılık	1
Gıda	3	Gıda ürünleri, içecekler ve tütün	3
	30	Oteller ve restoranlar	
Mekanik	17*	Temel metaller ve işlenmiş metal ürünleri ("İşlenmiş metal ürünleri" ile sınırlı)	20 veya 21
	18	Makine ve teçhizat	
	19	Elektrikli ve optik teçhizat	
	20	Gemi inşası	
	21	Uzay araştırmaları	
	22	Diğer ulaşım araçları	
Kağıt	7**	Kağıt hamuru, kağıt ve kağıt ürünleri	9
	8	Yayıncılık şirketleri	
	9	Matbaacılık(basımevleri) şirketleri	
İnşaat	28	İnşaat	28
	34	Mühendislik hizmetleri	
Mal/Eşya üretimi	4	Tekstil ve tekstil ürünleri	4 ve 5
	5	Deri ve deri ürünleri	
	6	Ağaç ve ağaç ürünleri	
	23	Sınıflandırılmamış diğer ürünlerin üretimi	
Kimyasallar	7**	Kağıt hamuru, kağıt ve kağıt ürünleri	7 (NACE 17.1 ile sınırlı) ve 10 ve 12 ve 13
	10	Kok ve rafine petrol ürünleri üretimi	
	12	Kimyasallar, kimyasal ürünler ve lifli ürünler	
	13	İlaç	
	14	Kauçuk ve plastik ürünler	
	15	Metal olmayan madeni ürünler	
	16	Beton, çimento, kireç, alçı, sıva vb.	
17*	Temel metaller ve işlenmiş metal ürünleri ("Temel metal ürünleri" ile sınırlı)		
Madencilik ve taşocağı işletmesi	2	Madencilik ve taşocağı işletmesi	2
Temin	25	Elektrik temini	25 veya 26
	26	Gaz temini	
	27	Su temini	
Ulaştırma & Atık yönetimi	24	Geri kazanım, geri dönüşüm	24 ve 39 (NACE 37, 38.1, 38.2, 39 ile sınırlı)
	31	Ulaşım, depolama ve iletişim	
	39	Diğer sosyal hizmetler	
Hizmetler	29	Toptan ve perakende ticaret; Motorlu araçlar, motosiklet, kişisel eşyalar ve ev eşyalarının tamiri	29 (NACE 45.1-45.4 ile sınırlı) veya 35 veya 36
	32	Finansal aracılık; Arsa ve emlakçılık; kiralama	
	33	Bilgi teknolojisi	
	35	Diğer hizmetler	
	36	Kamu yönetimi	
	37	Öğretim	
Nükleer	11	Nükleer yakıt	11
Sağlık	38	Sağlık ve sosyal işler	38

Teknik grup	IAF kodu	İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemleri (ISO 45001)	Kritik kod(lar)
Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık	1	Tarım, ormancılık ve balıkçılık	1
Gıda	3	Gıda ürünleri, içecekler ve tütün	3
	30	Oteller ve restoranlar	
Mekanik	17**	Temel metaller ve işlenmiş metal ürünleri ("İşlenmiş metal ürünleri" ile sınırlı)	20 ve 21
	18	Makine ve teçhizat	
	19	Elektrikli ve optik teçhizat	
	20	Gemi inşası	
	21	Uzay araştırmaları	
	22	Diğer ulaşım araçları	
Kağıt	7*	Kağıt hamuru, kağıt ve kağıt ürünleri	9
	8	Yayıncılık şirketleri	
	9	Matbaacılık (basım evleri) şirketleri	
İnşaat	28	İnşaat	28
	34	Mühendislik hizmetleri	
Mal/Eşya üretimi	4	Tekstil ve tekstil ürünleri	4 (tabaklama dahil) ve 5 veya 6
	5	Deri ve deri ürünleri	
	6	Ağaç ve ağaç ürünleri	
	23	Sınıflandırılmamış diğer ürünlerin üretimi	
Kimyasallar	7*	Kağıt hamuru, kağıt ve kağıt ürünleri	7 (NACE 17.1 ile sınırlı) ve 10 ve 12 ve 13 ve 16 ve 17 (temel metal ürünleri ile sınırlı)
	10	Kok ve rafine petrol ürünleri üretimi	
	12	Kimyasallar, kimyasal ürünler ve lifli ürünler	
	13	İlaç	
	14	Kauçuk ve plastik ürünler	
	15	Metal olmayan madeni ürünler	
	16	Beton, çimento, kireç, alçı, sıva vb.	
17**	Temel metaller ve işlenmiş metal ürünleri ("Temel metal ürünleri" ile sınırlı)		
Madencilik ve taşocağı işletmesi	2	Madencilik ve taşocağı işletmesi	2
Temin	25	Elektrik temini	25 veya 26
	26	Gaz temini	
	27	Su temini	
Ulaştırma & Atık yönetimi	24	Geri kazanım, geri dönüşüm	31 (tehlikeli mallar ile sınırlı) ve 24 veya 39 (NACE 37, 38.1, 38.2, 39 ile sınırlı)
	31	Ulaşım, depolama ve İletişim	
	39	Diğer sosyal hizmetler	
Hizmetler	29	Toplan ve perakende ticaret; Motorlu araçlar, motosiklet, kişisel eşyalar ve ev eşyalarının tamiri	29 (NACE 45.1-45.4 ile sınırlı) veya 35 veya 36
	32	Finansal aracılık; Arsa ve emlakçılık; kiralama	
	33	Bilgi teknolojisi	
	35	Diğer hizmetler	
	36	Kamu yönetimi	
	37	Öğretim	
Nükleer	11	Nükleer yakıt	11
Sağlık	38	Sağlık ve sosyal işler	38

Tablo-2-ÇYS belgelendirmeleri için denetim süresi hesaplama tablosu:
Toplam denetim süresi (gün sayısı)=a

Çalışan sayısı	ISO 14001 Denetimleri İlk Belgelendirme											
	En yüksek risk			Yüksek risk			Orta risk			Düşük risk		
	a	Aşama 1	Aşama 2	a	Aşama 1	Aşama 2	a	Aşama 1	Aşama 2	a	Aşama 1	Aşama 2
1-5	3	0,9	2,1	2,5	0,75	1,75	2,5	0,75	1,75	2,5	0,5	2
6-10	3,5	1,05	2,45	3	0,9	2,1	3	0,9	2,1	3	0,6	2,4
11-15	4,5	1,35	3,15	3,5	1,05	2,45	3	0,9	2,1	3	0,6	2,4
16-25	5,5	1,65	3,85	4,5	1,35	3,15	3,5	1,05	2,45	3	0,6	2,4
26-45	7	2,1	4,9	5,5	1,65	3,85	4	1,2	2,8	3	0,6	2,4
46-65	8	2,4	5,6	6	1,8	4,2	4,5	1,35	3,15	3,5	0,7	2,8
66-85	9	2,7	6,3	7	2,1	4,9	5	1,5	3,5	3,5	0,7	2,8
86-125	11	3,3	7,7	8	2,4	5,6	5,5	1,65	3,85	4	0,8	3,2
126-175	12	3,6	8,4	9	2,7	6,3	6	1,8	4,2	4,5	0,9	3,6
176-275	13	3,9	9,1	10	3	7	7	2,1	4,9	5	1	4
276-425	15	4,5	10,5	11	3,3	7,7	8	2,4	5,6	5,5	1,1	4,4
426-625	16	4,8	11,2	12	3,6	8,4	9	2,7	6,3	6	1,2	4,8
626-875	17	5,1	11,9	13	3,9	9,1	10	3	7	6,5	1,3	5,2
876-1175	19	5,7	13,3	15	4,5	10,5	11	3,3	7,7	7	1,4	5,6
1176-1550	20	6	14	16	4,8	11,2	12	3,6	8,4	7,5	1,5	6
1551-2025	21	6,3	14,7	17	5,1	11,9	12	3,6	8,4	8	1,6	6,4
2026-2675	23	6,9	16,1	18	5,4	12,6	13	3,9	9,1	8,5	1,7	6,8
2676-3450	25	7,5	17,5	19	5,7	13,3	14	4,2	9,8	9	1,8	7,2
3451-4350	27	8,1	18,9	20	6	14	15	4,5	10,5	10	2	8
4351-5450	28	8,4	19,6	21	6,3	14,7	16	4,8	11,2	11	2,2	8,8
5451-6800	30	9	21	23	6,9	16,1	17	5,1	11,9	12	2,4	9,6
6801-8500	32	9,6	22,4	25	7,5	17,5	19	5,7	13,3	13	2,6	10,4
8501-10700	34	10,2	23,8	27	8,1	18,9	20	6	14	14	2,8	11,2
>10700	Yukarıdaki işleyiş izlenir.											

Tablo 3-Çevre boyutlarının karmaşıklık sınıflandırması ve iş sektörleri arasındaki ilişki

IAF MD 5-TABLE EMS-2		TÜRKAK R40.05 EK B karşılığı	
Karmaşıklık sınıfı	İş sektörü	EA kodu	R.40.05 EK-B risk grubu
Yüksek	Madencilik ve ocakçılık	2	Yüksek
	Petrol ve gaz çıkarma	2	Yüksek
	Tekstilin tabaklanması ve konfeksiyon	5	Yüksek
	Kağıt geri dönüşüm prosesi de dahil olmak üzere kağıt hamuru	7	Yüksek
	Petrol rafinesi	10	En yüksek
	Kimyasallar ve eczacılık	13	En yüksek
	Birincil üretim - metaller	17	Yüksek
	Metal olmayan işleme ve seramik ve çimento içeren ürünler	16	Yüksek
	Kömüre dayalı elektrik üretimi	25	Yüksek
	İnşaat ve yıkım	28	Yüksek
	Zararlı olan ve zararlı olmayan atık prosesi örn; çöplerin yakılması vb.	39	Yüksek
	Atık su ve katı atık prosesi	39	Yüksek
	Orta	Balıkçılık/çiftçilik/ormancılık	1
Tabaklama harici tekstil ve konfeksiyon		4	Yüksek
Kereste üretimi, ağaç ve ağaç kaynaklı ürünlerin işlenmesi/emprenyesi		6 ve 23	Orta/Orta
Kağıt hamuru hariç kağıt üretimi ve basım		9	Orta
Metal olmayan işleme ve cam, alçı, kireç içeren ürünler		15	Yüksek
Birincil üretim hariç, metal fabrikasyonlu ürünlerin yüzey ve diğer kimyasala dayalı muamelesi		17	Yüksek
Genel makine mühendisliği için yüzey ve diğer kimyasala dayalı muamele		18	Yüksek
Elektrik sanayii için çıplak yazdırılmış (?) devre kartı üretimi		19	Yüksek
Ulaşım araçları üretimi – karayolu, demiryolu, havayolu ve gemiler		22	Orta
Kömüre dayanmayan elektrik üretimi ve dağıtımı		25	Yüksek
Doğalgaz üretimi, saklaması ve dağıtımı (not: çıkarılması yüksek kategoridedir)		26	Yüksek
Nehir yönetimi de dahil olmak üzere suyun toplanması, arıtılması ve dağıtılması (ticari atık yönetimi yüksek kategoridedir)		27	Orta
Fosil yakıt toptan ve perakende satış		29	Düşük
Gıda ve tütün - işleme	3	Yüksek	
Ulaştırma (taşımacılık) ve dağıtım – denizyolu, hava yolu ve karayolu	31	En yüksek	

	Ticari emlakçılık, emlak yönetimi,	32	Düşük
	Endüstriyel temizlik, hijyen temizlik,	35	Yüksek
	Kuru temizleme genel iş hizmetlerinin bir parçası olarak	39	Yüksek
	Geri dönüşüm, birleştirme ve gömme (zararsız atıklar için)	24	Yüksek
	Teknik test ve laboratuvarlar	34	Orta
	Sağlık hizmetleri/hastaneler/veterinerlik	38	En yüksek
	Oteller/restoranlar hariç eğlence hizmetleri ve personel hizmetleri	39	Yüksek
Düşük	Oteller/restoranlar	30	Orta
	Kereste üretimi, işlenmesi ve emprenyesi hariç ağaç ve ağaç ürünleri	6 ve 23	Orta/Orta
	Basım, kağıt hamuru ve kağıt yapımı hariç kağıt ürünleri	9	Orta
	Kauçuk ve plastik enjeksiyon kalıplama, şekil verme ve montajı – kimyasalların bir parçası olan kauçuk ve plastik hammaddelerin üretimi hariç	14	Yüksek
	Sıcak ve soğuk şekillendirme ve metal fabrikasyon- Yüzey işlem ve diğer kimyasala dayalı işlem ve birincil üretim hariç	17	Yüksek
	Yüzey işlem ve diğer kimyasala dayalı işlemler hariç genel makine mühendisliği montajı	18	Yüksek
	Toptan ve perakende satış	29	Düşük
	Çıplak yazdırılmış (?) devre kartlarının imalatı hariç elektrik ve elektronik ekipman montajı	19	Yüksek
Sınırlı	Şirket faaliyetleri ve yönetimi, holding şirketlerin genel merkezi ve yönetimi	35	Yüksek
	Ulaşım ve dağıtım – telekomünikasyonu yönetecek gerçek bir filoya sahip olmayan yönetim hizmetleri	31	En yüksek
	Telekomünikasyon	31	En yüksek
	Ticari emlakçılık, emlak yönetimi, sanayi tip temizlik, hijyen temizlik, kuru temizlik hariç genel iş hizmetleri	35	Yüksek
	Eğitim hizmetleri	37	Düşük
Özel durumlar	Nükleer	11	En yüksek
	Nükleer elektrik üretimi	11	Yüksek
	Zararlı materyallerin yüksek oranda depolanması	31	En yüksek
	Kamu yönetimi	36	Orta
	Yerel yönetimler	36	Orta
	Çevreye hassas ürün ve hizmet kuruluşları	39	Yüksek
	Finans kuruluşları	32	Düşük

4.2 ISO 22000 Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi (GGYS) için İlk Belgelendirme Denetimi Süresinin Hesaplanması:

Proses şartları ;

Inspecco başvuru yapan müşteri firmanın kapsamını belirlemek için Ek A (TSE ISO/TS 22003:2013)' yı kullanır. Kapsamın doğru belirlenmesi için firmadan HACCP planları ve iş akışları temin edilir. Temin edilemediği durumlarda firmanın web sayfasından kapsam doğrulaması yapılır. Belgelendirme kapsamında belirtilen son ürünün gıda güvenliğine, hizmetlerin, ürünlerin, proseslerin veya faaliyetlerin bir etkisi olduğunda bu faaliyetleri, prosesleri, ürünleri veya hizmetleri belgelendirme kapsamından çıkarmaz.

Inspecco, Belgelendirme kapsamına dahil olan üretim hatları, kategoriler ve alt kategorileri temsil eden operasyonu tetkik edecek şekilde denetim ekibi, tarihi ve diğer şartları yerine getirecek prosese sahiptir.

Tetkik süresinin belirlenmesi amacıyla dökümanite edilmiş talimata “ **denetim süre belirleme talimatı**” na sahiptir. GGYS tetkikinin etkin ve tam bir şekilde yapılması için gereken zamanı bu talimat yardımıyla belirler. Belirlenen tetkik süresi ve bu belirlemenin gerekçeleri “ **başvuru gözden geçirme formu**” ile kayıt altına alınır.

Çok şubeli kuruluş;

INSPECCO, çok şubeli bir kuruluşu tek belge altında belgelendirirken aşağıdaki koşullar uygulamaktadır : (TSE ISO/TS 22003:2013); Bu madde doğrudan **gıda güvenliğini etkileyen proseslere** uygulanır, sadece **idari bölümlere uygulanmaz**.

Çok şubeli kuruluş, belli GGYS faaliyetlerinin planladığı , kontrol edildiği veya yönetildiği belirlenmiş merkezi işleve (merkez ofis olarak anılacaktır-ama kuruluşun yönetim merkezi olmayabilir) ve bu faaliyetlerin tamamen veya kısmen yerine getirildiği şube ağına sahip olan kuruluştur.Olası çok şubeli kuruluşlara örnekler aşağıda verilmiştir.

- bayiliklerle çalışan kuruluşlar
- bir veya daha çok üretim mahali ve satış ofis ağı bulunan üretim şirketleri
- benzer hizmetler sunan çok şubeli kuruluşları
- birden çok bölümü olan kuruluşlar

Inspecco, çok şubeli kuruluşları, aşağıdaki koşulların uygulanması halinde tek bir yönetim sistemi altında belgelendirebilir:

- Tüm şubeler ISO 22000:2005, Madde 42 te ve diğer GGYS' ler eşdeğerinde belirtilen bir merkezi olarak kontrol ve idare edilen GGYS ile çalışıyor ise;
- Her şubede belgelendirmeden önceki yıla dair iç tetkik gerçekleştirilmişse
- Her bir şubenin tetkik sonuçlarında tüm sistemin durumunu belirleyici olarak dikkate alınmış ve düzeltmeler buna uygun olarak tatbik edilmişse

Çok şubeli kuruluş için örnekleme kullanımı sadece kategori **A,B,E,F ve G** (çizelge A.1 – ISO 22003:2013) ve bu kategoriler için benzer prosesler ile çalışan 20 şubeden fazla kuruluşlar için mümkündür. Bu örnekleme ilk belgelendirme, gözetim ve yeniden belgelendirme tetkikleri içinde uygulanır. Çok şubeli belgelendirme için alınan örnekleme kararı gerekçelendirerek başvuru gözden geçirme formunda kayıt altına alınır.

Örnekleme yapıldığı durumlarda, belgelendirmeyi takiben yıllık iç tetkik programları kuruluşun tüm şubelerini kapsayıcı olur.

Belgelendirme kuruluşu, **çok şubeli belgelendirme** önerdiğinde, aşağıdaki durumlarda etkin bir GGYS denetimi sağlamak için bir örnekleme programı kullanmalıdır.

- 20 veya daha az şubeye sahip kuruluşlarda, tüm şubeler denetlenmelidir. 20 şubeden daha fazlası için örnekleme herşey 5 şubeyi temsilen 1 şube olmalıdır. Tüm şubeler rastgele seçilmelidir ve tetkik sonrası, bütün şubeler uyumlu olabilir.
- En azından yıllık olarak, Inspecco, merkez ofisin GGYS için tetkiki yapılmalıdır,
- En azından yıllık olarak Inspecco tarafından gerekli görülen sayıda örnek şubede gözetim tetkikleri yapılmalıdır
- Örnek şubelerin tetkik bulguları tüm sistemin göstergesi olarak dikkate alınmalı ve düzeltmeler uygun şekilde gerçekleştirilmelidir.

	Toplam şube sayısı	Toplam şube sayısı							
		1 ile 20 arasındaki denetlenecek şube sayısı	21	22	23	24	25	26	27
20' nin üzerindeki şube sayısı	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Denetlenecek ilave şube sayısı	0	1	1	1	1	1	2	2	2
Denetlenecek şube sayısı	X	21	21	21	21	21	22	22	22

(Kaynak : Tablo 1- ISO 22003:2013)

Başlangıç tetkiki ve belgelendirme ;

Gıda zinciri kategorilerinin sınıflandırılması; (çizelge A.1-ISO 22003:2013)

Grup ^a	Kategori	Alt kategori	Dahil olacak faaliyetlere örnekler	Risk sınıfı
1 Yetiştiricilik	A Hayvan yetiştiriciliği	AI Et/Süt/Yumurta/bal için hayvan yetiştiriciliği	Et,yumurta, süt ve bal üretimi için hayvan yetiştirmek (balık ve deniz ürünü dışında). Büyütme, barındırma, tuzağa düşürme ve avlama (avlama noktasında kesim) İlgili çiftlik ambalajlaması ^b ve depolama	YÜKSEK
		AII Balık ve deniz ürünleri yetiştiriciliği	Et üretimi için balık ve deniz ürünü yetiştirmek Büyütme, barındırma, tuzağa düşürme ve yakalama (yakalama noktasında kesim) İlgili çiftlik ambalajlaması ^b ve depolama	YÜKSEK
	B Bitki yetiştiriciliği	BI Bitki yetiştiriciliği (hububat ve baklagiller dışında)	Bitki (hububat ve baklagiller dışında): bahçe bitkileri (sebzeler, meyveler,baharatlar,mantarlar v.b) ve gıda için su bitkisi yetiştirmek veya hasat etmek İlgili çiftlik ambalajlaması ^b ve depolama	ORTA
		BII Hububat ve baklagiller yetiştiriciliği	Gıda için hububat ve baklagil yetiştirmek veya hasat etmek İlgili çiftlik ambalajlaması ^b ve depolama	ORTA
2 Gıda ve Yem işleme	C Gıda imalatı	CI Dayanaksız hayvansal ürün işlenmesi	Balık ve deniz ürünü, et, yumurta, süt ve süt ürünü ile balık ürünlerini içeren hayvansal ürün üretimi	YÜKSEK
		CII Dayanaksız bitkisel ürün işlenmesi	Meyve ve taze meyve suyu, sebze, hububat, sert kabuklu yemişler ve baklagil içeren bitkisel ürün üretimi	ORTA
		CIII Dayanaksız hayvansal ve bitkisel ürün işlenmesi (karışık ürünler)	Pizza, lazanya, sandviç, hazır yemekler, mantı içeren karışık hayvansal ve bitkisel ürünlerin üretimi	YÜKSEK
		CIV Dayanıklı ürün işlenmesi	Konserve gıda, bisküvit, atıştırmalık, sıvı yağ, içme suyu, meşrubat, makarna, un, şeker, yenilebilir tuzu içeren herhangi bir kaynaktan elde edilen ve ortam sıcaklığında satılabilen gıda ürünleri üretimi	ORTA

	D	Hayvan yemi üretimi	DI	Yem üretimi	Tek bir veya karışık gıda kaynağından gıda üretilecek hayvanın kullanması için yem üretimi	ORTA
			DII	Evcil hayvan maması üretimi	Tek bir veya karışık gıda kaynağından gıda üretilmeyecek hayvanın kullanması için yem üretimi	ORTA
3 Yemek Hizmeti	E	Yemek hizmeti				YÜKSEK
4 Perakende, nakliye ve depolama	F	Dağıtım	FI	Perakende/toptan satış	Bir müşteriye son proses görmüş bir gıda ürününün tedarigi (perakende işyerleri, mağazalar, toptancılar)	ORTA
			FII	Gıda komisyonculuğu/ticareti	Gıda ürünlerini kendi hesabına ve diğerlerinin acentası şeklinde satmak veya almak İlgili ambalajlama ^c	ORTA
	G	Nakliye ve depolama hizmetlerinin tedarigi	GI	Dayanısız gıda ve yem için nakliye ve depolama hizmetlerinin tedarigi	Dayanısız gıda ve yemin nakliyesi ve depolanması için dağıtım araçları ve depolama tesisleri İlgili ambalajlama ^c	YÜKSEK
			GII	Dayanıklı gıda ve yem için nakliye ve depolama hizmetlerinin tedarigi	Dayanıklı gıda ve yemin nakliyesi ve depolanması için dağıtım araçları ve depolama tesisleri İlgili ambalajlama ^c	ORTA
5 Yardımcı hizmetler	H	Hizmetler			Su temini, zararlılarla mücadele, temizlik hizmetleri, atık bertarafını içeren gıdanın güvenli üretimine ilişkin hizmetlerin tedarigi	YÜKSEK
	I	Gıda ambalajlaması ve ambalajlama malzemesi üretimi			Gıda ambalajlama malzemelerinin üretimi	ORTA
	J	Donanım imalatı			Gıda işleme donanımı veya otomat geliştirme ve üretimi	ORTA
6 Biyokimyasallar	K	Bio) kimyasalların üretimi			Gıda yem katkıları, vitaminler, mineraller, biyo kültürleri, aroma vericiler, enzimler ve proses yardımcıları üretimi Pestisit, ilaçlar, gübre, temizlik malzemeleri	YÜKSEK
a Gruplar, akredite olmuş belgelendirme kuruluşlarının akreditasyon kapsamı ve belgelendirme kuruluşlarına şahitlik eden akreditasyon kuruluşları için kullanılır						
b "çiftlik ambalajlaması" türünde değişiklik veya proses olmadan ambalajlanması anlamına gelir						
c "ilgili ambalajlama" ilk ambalajlamayı bozmadan ve türünde bir proses veya değişiklik yapmadan ambalajlanması anlamına gelir						

En kısa süre, başlangıç belgelendirmesinin 1. aşama ve 2. aşamasını içerir, ancak denetim için hazırlık süresini ve denetim raporu yazım süresini içermez. **Aşama 1 ve Aşama 2 denetim süreleri toplam denetim süresinin sırasıyla en fazla %30 ve %70'ine karşılık gelecek şekilde paylaşılır.** En kısa denetim süresi, sadece bir HACCP çalışması içeren bir GGYS'nin denetimi için saptanmıştır. Bir HACCP çalışması, benzer tehlike ve üretim teknolojisi, ve ilgili olduğu yerde, benzer depolama teknolojisine sahip ürün / hizmet gruplarının tehlike analizine tekabül etmektedir. En kısa gözetim denetimi süresi, en kısa 0,5 denetim günü olmak üzere başlangıç denetimi süresinin en az üçte biri olmalıdır. Yenileme denetimi süresi, en kısa 0,5 denetim günü olmak üzere başlangıç denetimi süresinin en az üçte ikisi olmalıdır. Yerinde belgelenmiş uygun yönetim sisteminin olmadığına, denetim için ek süre ilave edilmelidir. Dikkate alınan uygunlukta bir yönetim sistemi belgelendirmesi, ilgili ürün veya hizmet için gıda güvenliği alanını kapsamalıdır.

Çalışanların sayısı, tam zamanlı çalışanların sayısını ifade etmelidir.

Bazı gruplar, çoklu şube örneklemesine tabi olur ve bu durum denetim süresinin hesaplanmasında dikkate alınmalıdır.

Başka faktörler de en kısa denetim süresinin artırılmasını icap ettirebilir (örneğin ürün çeşitlerinin sayısı, üretim hatlarının sayısı, ürün geliştirme, kritik kontrol noktalarının sayısı, operasyonel ön gereksinim programlarının sayısı, bina alanı, altyapı, çevirmen ihtiyacı, kuruluş içi laboratuvar analizleri)

En kısa başlangıç belgelendirmesi denetim süresi hesaplaması

Tek şube için en kısa denetim süresi, (Ts)

$$T_s = (T_D + T_H + T_{MS} + T_{FTE})$$

D :şubede esas tetkik süresi, gün,;

H : ilave HACPP çalışmaları için tetkik günü sayısı,

MS : ilgili yönetim sisteminin eksikliği için tetkik gün sayısı,

FTE : Çalışan sayısı başına tetkik gün sayısı

Ana şubeye ek olarak her şube için tetkik süresi, Çizelge B.1'e göre her şube için asgari 1 tetkik günü ile hesaplanır. Uygun bir şekilde dökümanite edildiğinde ve gerekçelendirildiğinde, çalışanların sayısı,kuruluşun boyutu ve /veya ürün hacmi ile ölçülen daha az karmaşık kuruluşlarda veya 1,5 tetkik gününden daha az Ts süresi olan kategorilerdeki kuruluşlarda azaltım yapılabilir.

Çizelge B1- Asgari ilk belgelendirme tetkik süresi

Kategori ^a	Temel yerinde tetkik süresi T _D	İlave her bir HACPP çalışması için tetkik günü T _H	İlgili belgelendirilmiş yönetim sisteminin eksikliği için tetkik gün sayısı T _{MS}	Çalışan sayısı başına tetkik gün sayısı T _{FTE}	Ziyaret edilen her ilave bölüm için
A	0,75	0,25	0,25	1 ila 19=0 20 ila 49 = 0,5 50 ila 79 = 1,0 80 ila 199 = 1,5 200 ila 499 = 2,0 500 ila 899 = 2,5 900 ila 1299 = 3,0 1300 ila 1699 = 3,5 1700 ila 2999 = 4,0 3000 ila 5000 = 4,5 > 5000 = 5,0	Asgari şubede tetkik süresinin % 50'si
B	0,75	0,25			
C	1,50	0,50			
D	1,50	0,50			
E	1,00	0,50			
F	1,00	0,50			
G	1,00	0,25			
H	1,00	0,25			
I	1,00	0,25			
J	1,00	0,25			
K	1,50	0,50			

4.3 Tablo OH ve SMS 1 - İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemleri

Etkin Personel Sayısı ile OH & S Risk ve Denetim Süresinin Karmaşık Kategorisi Arasındaki İlişki (Sadece İlk Denetim - Aşama 1 + Aşama 2)

Etkatif çalışan sayısı	Denetim süresi Aşama1 + aşama2 (adam/gün)			Etkatif çalışan sayısı	Denetim süresi Aşama1 + aşama2 (adam/gün)		
	Yüksek	Orta	düşük		Yüksek	Orta	düşük
1-5	3	2.5	2.5	626-875	17	13	10
6-10	3.5	3	3	876-1175	19	15	11
11-15	4.5	3.5	3	1176-1550	20	16	12
16-25	5.5	4.5	3.5	1551-2025	21	17	12
26-45	7	5.5	4	2026-2675	23	18	13
46-65	8	6	4.5	2676-3450	25	19	14
66-85	9	7	5	3451-4350	27	20	15
86-125	11	8	5.5	4351-5450	28	21	16
126-175	12	9	6	5451-6800	30	23	17
176-275	13	10	7	6801-8500	32	25	19
276-425	15	11	8	8501-10700	34	27	20
426-625	16	12	9	>10700	Yukarıdaki işleyiş izlenir.		

Not 1: Yüksek, orta ve düşük OH & SM risk denetimleri için denetim süresi gösterilir.

Not 2: Tablo OH ve SMS 1'deki personel sayısı, kademeli bir değişimden ziyade bir süreklilik olarak görülmelidir. Bir grafik olarak çizilirse, satır, alt banttaki değerlerle başlamalıdır. Grafiğin başlangıç noktası, yukarıdaki gibi 2.5 günü çeken 1 kişilik personel olmalıdır. Hesaplama sonucunda sonuç bir ondalık sayı ise, gün sayısı en yakın yarım güne ayarlanmalıdır (ör: 5.3 denetim günü 5.5 denetim günü olur, 5.2 denetim günü 5 denetim günüdür).

İş sektörleri ile OH & S Risklerinin Karmaşıklık kategorileri arasındaki bağlantı örnekleri

Karmaşıklık kategorisi OH ve S riski	Business sector
Yüksek	<ul style="list-style-type: none">• balıkçılık (açık deniz, kıyı tarama ve dalış)• • madencilik ve taşocakçılığı• • kok ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı• • petrol ve gaz çıkarma• • tekstil ve giyim tabaklama• Kağıt geri dönüşüm işlemi de dahil olmak üzere kağıt üretiminin kağıt hamuru• • petrol arıtma• • Kimyasallar (pestisitler dahil, piller ve akümülatörler dahil) ve eczacılık ürünleri• • fiberglas imalatı• • gaz üretimi, depolanması ve dağıtımı• • elektrik üretimi ve dağıtımı• • nükleer• • Çok miktarda tehlikeli maddenin depolanması• • metalik olmayan işleme ve seramik, beton, çimento, kireç, alçı vb. Ürünleri kapsayan ürünler.• • metallerin ana üretimi• • Sıcak ve soğuk şekillendirme ve metal imalatı• • metal yapıların imalatı ve montajı• • tersaneler (faaliyetlere bağlı olarak orta olabilir)• • havacılık endüstrisi• • Otomotiv endüstrisi• • silah ve patlayıcı üretimi• • Tehlikeli atıkların geri dönüşümü• • Tehlikeli ve tehlikeli olmayan atık işleme örn. yakma vb.• • Atık su ve kanalizasyon işlemleri• • Endüstriyel ve sivil inşaat ve yıkım (elektrik, hidrolik ve iklimlendirme tesisatı faaliyetleri ile bina inşaatı dahil)• • mezbaha evleri• • Tehlikeli malların taşınması ve dağıtımı (kara, hava ve su)• • savunma faaliyetleri / kriz yönetimi• • sağlık / hastane / veteriner / sosyal çalışmalar
Orta	<ul style="list-style-type: none">• Su ürünleri yetiştiriciliği (her türlü su ortamında bitki ve hayvanların yetiştirilmesi, yetiştirilmesi ve hasat edilmesi)• • balıkçılık (açık deniz balıkçılığı yüksek)• • çiftçilik / ormancılık (faaliyetlere bağlı olarak yüksek olabilir)• • yiyecek, içecek ve tütün işleme• • bronzlaşma dışında tekstiller ve giysiler• • ahşap ve ahşap ürünlerin imalatını da içeren imalat

Complexity category of OH&S risk	İş sektörleri
	<ul style="list-style-type: none">tahtalar, ahşap işleme / emprenye etme• kağıt üretimi ve kağıt hamuru hariç kağıt ürünleri• metal olmayan işleme ve cam, seramik, kil vb. Ürünleri kapsayan ürünler.• genel makine mühendisliği montajı• metalik ürünlerin imalatı• birincil üretim ve genel makine mühendisliği hariç metal fabrikasyon ürünleri için yüzey ve diğer kimyasal bazlı arıtma (işleme bağlı olarak ve bileşenin boyutuna bağlı olarak yüksek olabilir)• Elektronik endüstrisi için çıplak baskılı devre kartlarının üretimi• kauçuk ve plastik enjeksiyon kalıplama, şekillendirme ve montaj• elektrikli ve elektronik ekipman montajı• nakliye ekipmanı üretimi ve bunların onarımı - yol, demiryolu ve hava (ekipmanın büyüklüğüne bağlı olarak, yüksek olabilir)• geri dönüşüm, kompostlaştırma, depolama (tehlikeli olmayan atıkların)• nehir yönetimi de dahil olmak üzere su çıkarma, saflaştırma ve dağıtım (not ticari atık arıtma yüksek not olarak derecelendirilir)• fosil yakıt toptan ve perakende (yakıt miktarına bağlı olarak, yüksek olabilir)• yolcu taşımacılığı (hava, kara ve deniz yoluyla)• Tehlikeli olmayan malların taşınması ve dağıtımı (kara, hava ve su yoluyla)• Endüstriyel temizlik, hijyen temizliği, kuru temizleme normalde genel iş hizmetlerinin bir parçasıdır• Doğal ve teknik bilimlerde araştırma ve geliştirme (iş sektörüne bağlı olarak yüksek olabilir). Teknik test ve laboratuvarlar• oteller, eğlence hizmetleri ve kişisel hizmetler restoranlar hariç• eğitim hizmetleri (öğretim faaliyetlerinin amacına bağlı olarak yüksek veya düşük olabilir)
Düşük	<ul style="list-style-type: none">• corporate activities and management, HQ and management of holding• kurumsal faaliyetler ve yönetim, HQ ve holding şirketlerinin yönetimi• toptan ve perakende (ürüne bağlı olarak orta veya yüksek olabilir, Örneğin. yakıt)• Endüstriyel temizlik, hijyen temizliği, kuru temizleme ve eğitim hizmetleri hariç genel iş hizmetleri.• yönetilecek hiçbir filo ile taşıma ve dağıtım - yönetim hizmetleri• mühendislik hizmetleri (hizmet türüne bağlı olarak orta olabilir)• telekomünikasyon ve postane hizmetleri• restoranlar ve kampingler• ticari emlak ajansı, emlak yönetimi• Sosyal bilimler ve beşeri bilimler hakkında araştırma ve geliştirme• kamu yönetimi, yerel yönetimler• finans kurumları, reklam ajansı

OH ve SMS Akreditasyon Kapsamları için Model

OH&SMS Akreditasyon kapsamaları			
No	Ekonomik sektör / faaliyet tanımı	NACE - Bölüm / Grup / Sınıf (rev.2)	Ortak OH & S tehlikelerine örnekler (1)
1 K	Tarım, ormancılık ve balıkçılık	01, 02, 03	Pestisit, biyolojik ve kimyasal tehlikelere, çiftlik mobil araç ve ekipmanlarına, makinelere, yüksekte çalışma, elleçleme, solunum yolu hastalığı, hayvanat bahçesi gürültüsü, tekrarlayıcı stres vb.
2 K	Madencilik ve taş ocakçılığı	05, 06, 07, 08, 09	Kaya düşmesi, yangın, patlama, mobil araçlar, makineler, yükseklikten düşme, tuzaklanma ve elektrik çarpması, gürültü, titreşim, radona maruz kalma, kristal silika maruziyeti, kömür tozu, tehlikeli kimyasallar kapalı alanlarda çalışmak vb.
3 K	Gıda ürünleri, içecek ve tütün	10, 11, 12	Pestisit, biyolojik ve kimyasal tehlikeler, mobil araç ve gereçler, aletler, makineler, soğuk alanlar (dondurucu), sıcak ortam, tekrarlayan stres vb.
4 K	Tekstil ve tekstil ürünler	13, 14	Makine ve ekipman, boya ve kimyasal maddelere maruz kalma, yün ve sürü tozları, yangın, patlama, ağırlık yükleme ve boşaltma, gürültü vb.
5 K	Deri ve deri ürünleri	15	Krom ve diğer tehlikeli kimyasallara, makinelere, basınçlı ekipmanlara, güvenli olmayan iş yerlerine, ağırlık yükleme ve boşaltma, gürültü vb..
6 K	Ağaç ve ağaç ürünleri	16	Tehlikeli kimyasal maddelere maruz kalma, ahşap tozu, çeşitli makineler ve aletler, ateş, patlama vb.

OH&SMS Accreditation Scope

No	Ekonomik sektör / faaliyet tanımı	NACE - Bölüm / Grup / Sınıf (rev.2)	Ortak OH & S tehlikelerine örnekler (1)
			tools, fire, explosion, etc.
7 K	Kağıt hamuru, kağıt ve kağıt ürünleri	17	ehlikeli kimyasallar, tesis ve basınçlı ekipmanlar, makineler, yangın, patlama, güvensiz işyeri (ısı yayılımı, toz), gürültü vb.
8	Yayıncılık şirketleri	58.1, 59.2	Video Gösterge Terminali (VDT), vücut duruşu, aydınlatma, tekrar eden stres, vb.
9 K	Basım şirketleri	18	Tehlikeli kimyasallara maruz kalma, makine, gürültü
10 K	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	19	Tehlikeli kimyasallar, makine, tesis ve ekipman, basınç ekipmanı, yangın, patlama, dar alanlarda çalışma, yükseklikte çalışma, gürültü, patlama, kömür tozu vb.
11	Nükleer yakıt	24.46, 20.13 (sadece Radyoaktif madde kapsamına)	Radyasyon / radyoaktiviteye maruz kalma, tehlikeli kimyasallara maruz kalma, bitki ve ekipman vb.
12 K	Kimyasallar, kimyasal ürünler ve lifler	20 radyoaktif madde kapsamı hariç)	Tehlikeli kimyasallar, makine, tesis ve ekipman, basınç ekipmanı, yangın, patlama, dar alanlarda çalışma, yükseklikte çalışma, gürültü, patlama, toz vb.
13 K	Eczacılık	21	Biyolojik ve kimyasal tehlikelere maruz kalma, radyasyona maruz kalma, tesis ve basınç ekipmanı, yangın, patlama, kapalı alanlarda çalışma, vb
14	Kauçuk ve plastik ürünler	22	Makine, tesis ve basınç ekipmanları, kimyasal tehlikelere maruz kalma, yangın, patlama, gürültü vb.

15	Metalik olmayan mineral ürünler	23, 23.5 ve 23.6 hariç	Makine, tesis ve basınç hariç ekipman, elektrik, yangın, patlama, tehlikeli kimyasallar, gürültü, boya ve kaplamalar, vb.
----	---------------------------------	------------------------	---

OH&SMS Accreditation Scope

No	Ekonomik sektör / faaliyet tanımı	NACE - Bölüm / Grup / Sınıf (rev.2)	Ortak OH & S tehlikelerine örnekler (1)
16 K	Beton, çimento, kireç, alçı vb	23.5, 23.6	Yükseklik, hareketli tesis ve makineler, elleçleme, gürültü, titreşim, toz, elektrik, yangın, patlama vb.
17 K	emel metal ve mamul metal ürünleri	24 ,24.46 hariç, 25 ,25.4 hariç, 33.11	Makine, tesis ve ekipman, basınç ekipmanı, yangın, patlama, tehlikeli kimyasallar, yükseklikte çalışma, gürültü, boya ve kaplamalar, radyasyon vb.
18	Makine ve ekipman	25.4, 28, 30.4, 33.12, 33.2	Makine, tesis ve ekipman, basınçlı ekipman, tehlikeli kimyasallar, boya ve kaplamalar, gürültü, titreşim, elleçleme, yangın, patlama vb.
19	Elektrik ve optik donanımlar	26, 27, 33.13, 33.14, 95.1	Makine, tesis ve ekipman, basınç ekipmanı, elektrik, radyasyon, tehlikeli kimyasallar, gürültü, titreşim, elleçleme, vb.
20 K	Gemi İnşası	30.1, 33.15	Makine, tesis ve ekipman, basınç ekipmanı, tehlikeli kimyasallar, gürültü, titreşim, elleçleme, yükseklikte çalışma, dar alanlarda, yangın, patlama, radyasyon, boya ve kaplama
21 K	Havacılık	30.3, 33.16	Makine, tesis ve ekipman, basınç ekipmanları, tehlikeli kimyasallar, boya ve kaplamalar, gürültü, titreşim, radyasyon, elleçleme, yangın, patlama vb.

22	Diğer ulaşım araçları	29, 30.2, 30.9, 33.17	Makine, tesis ve ekipman, basınçlı ekipman, tehlikeli kimyasallar, boya ve kaplamalar, boya ve kaplamalar, gürültü, titreşim, manuel kullanım vb.
----	-----------------------	--------------------------	---

OH&SMS Accreditation Scope			
No	Ekonomik sektör / faaliyet tanımı	NACE - Bölüm / Grup / Sınıf (rev.2)	Ortak OH & S tehlikelerine örnekler (1)
23	Başka yerde sınıflandırılmamış imalat	31, 32, 33.19	Makine, tesis ve ekipman, basınçlı ekipman, tehlikeli kimyasallar, gürültü, titreşim, elleçleme, boya ve kaplamalar vb.
24 K	Geri Dönüşüm	38.3	Trafik, makine, kimyasal ve biyolojik tehlikelere maruz kalma, kaymalar, geziler, düşmeler, radyasyon, tekrar eden stres, gürültü, yangın, patlama vb.
25 K	Elektrik temini	35.1	Tesis ve ekipman, elektrik, elektromanyetik alanlara maruz kalma, makineler, tehlikeli kimyasallar, gürültü, titreşim, yüksekte çalışma vb.
26 K	Gas tedariki	35.2	Gaz, zehirlenme, gürültü, titreşim, kapalı alanlarda çalışma, yükseklikteki işler vb. İle ilgili basınç ekipmanı, makine, yangın ve patlama.
27	Su Temini	35.3, 36	Tesis ve ekipman, makine, kimyasal tehlikelere maruz kalma, gürültü, titreşim, yüksekte çalışma, dar alanlarda çalışma, lejyonella vb.
28 K	İnşaat	41, 42, 43	Zemin çalışmaları ve kazılar, yüksekte çalışma, seyyar ekipman kazaları, yükseklikten düşme, kule vinçler, mobil tesis ve makineler, geçici işler, elleçleme, gürültü, titreşim, toz, boya ve kaplamalar, elektrik (havai elektrik hatları ve yeraltı kabloları), ateş vb.

29	Toptan ve perakende ticaret; Motorlu taşıtlar, motosikletler ve kişisel ve ev eşyalarının onarımı	45, 46, 47, 95.2	Makine, aletler, tehlikeli kimyasallar, gürültü, titreşim, elleçleme, kimyasallar vb.
30	Hotel ve restoranlar	55, 56	Kayma ve takılmalr, sıcak nesnelere, soğuk alanlar (dondurucular), keskin nesnelere, kimyasallar, biyolojik atık, lejyonella vb.

OH&SMS Accreditation Scope

No	Ekonomik sektör / faaliyet tanımı	NACE - Bölüm / Grup / Sınıf (rev.2)	Ortak OH & S tehlikelerine örnekler (1)
31 K	Nakliye, depolama ve iletişim	49, 50, 51, 52, 53, 61	Trafik, hız, devrilme, çarpışma, hareketli bir aracın çarpması, araçlardan düşme, manüel taşıma, kayma ve geziler
32	Finansal aracılık	64, 65, 66, 68, 77	VDT, vücut duruşu, aydınlatma, tekrarlayan stres vb.
33	Bilgi teknolojisi	58.2, 62, 63.1	VDT, vücut duruşu, aydınlatma, tekrar eden stres, vb.
34	Mühendislik hizmetleri	71, 72, 74 (74.2&74.3 hariç)	VDT, belirli servisin işlevinde geniş bir değişiklik.
35	Diğer Hizmetler	69, 70, 73, 74.2, 74.3, 78, 80, 81, 82	Belirli servisin işlevinde geniş değişkenlik gösterir, hizmetin kapsamı önemli !
36	Kamu Yönetimi	84	VDT, vücut duruşu, aydınlatma, ergonomi, geniş çeşitlilik vb.
37	Eğitim	85	VDT, aydınlatma, ergonomi, stres, gürültü vb.
38	Sağlık ve Sosyal çalışma	75, 86, 87, 88	Biyolojik tehlikelere, radyoaktiviteye, hastalık bulaşmasına, kilo vericiliğine vb. Maruz kalma.
39 K	Diğer sosyal hizmetler	37, 38.1, 38.2, 39, 59.1, 60, 63.9, 79, 90, 91, 92, 93, 94, 96	Makineler, kimyasal ve biyolojik tehlikelere maruz kalma, kaymalar, tripler, düşmeler, tekrarlanan stres, gürültü, belirli hizmetin işlevindeki geniş değişim.

Not 1: Ortak tehlikelerin örneklerinin akreditasyon kapsamına dahil edilmemesi gerekir.

Not 2: Her bir IAF kodu için risk seviyesi belirlenmemiştir. Her bir AB, yerel mevzuat, OH & S tehlikeleri ve Ek B'de tanımlanan şartları dikkate alarak her bir kapsamın risk düzeyini tanımlamaktan sorumlu olacaktır.

Not 3: NACE kodları 97, 98 ve 99'un dahil olduğu NACE Rev2 bölümleri T ve U tabloda yer almamaktadır.

Not 4: ISO / IEC 17021-1: 2015, madde 7.1.2'de belirtildiği gibi, bir OH & SMS için "teknik alanları" tanımlamak için OH & S kapsamlarının kullanımı sınırlıdır. Kapsam 11 "Nükleer Yakıt", teknik alan için meşru bir tanımlayıcı oluşturabilirken, diğer başlıkların bir kısmı bunu yapacaktır.

Not: "K" kritik EA' lardır . 31 (tehlikeli mallarla sınırlı) ve 24 veya 39 (NACE 37 ile sınırlı), 38.1, 38.2,39)

4.4 Birleşik, entegre ve müşterek denetimler:

Bu süreçler ISO/IEC 17021:2011 standardı ve EA-7/05-EA guidance on the Application of ISO/IEC 17021:2011 for combined audits dokümanları ışığında yürütülmektedir.

Müşterek denetim: Tek bir müşteri denetiminin, iki veya daha fazla belgelendirme kuruluşu tarafından yapıldığı denetim tipidir. INSPECCO müşterek denetim prosesini şimdilik yürütmemektedir.

Birleşik denetim: Bir müşterinin, iki veya daha çok yönetim standardının şartlarına göre birlikte denetlendiği denetim tipidir.

Entegre denetim: Bir müşterinin, tek bir yönetim sistemi içine yerleştirilen iki veya daha çok yönetim sistemi standardının şartlarına göre denetlendiği tiptir.

Bu tip denetimler sözkonusu olduğunda öncelikle her bir yönetim sistemi standardı için denetim süresi hesaplanır. Daha sonra yapılabilecek indirim ayrı ayrı denetim sürelerine uygulanır. ISO 22000 ve ISO 14001 denetim sürelerine indirim uygulanmaz. ISO 9001 denetim süresine tasarımın hariç tutuluyor olması halinde genel olarak % 20 oranında bir indirim uygulanabilir. Tüm denetim süreleri toplanır. Toplam sonuç süreye entegre veya birleşik denetim olması halinde indirim uygulanır.

Entegre yada birleşik denetim yapıldığında kapsamdaki her bir standart için ayrı belge basılır.

Denetim heyetindeki her denetçi kapsamın tümü için yetkin olmayabilir. Örneğin 2 standarda göre yapılacak bir denetimde kullanılacak denetçiler belgelendirme kapsamı ve standartlar için ayrı ayrı yetkinliğe sahip olabilir. Bu durum denetimin birleşik olarak gerçekleştirilebilme oranını belirlerken kullanılır.

Denetim kapsamındaki her bir standardın denetlenmesi sağlanacak şekilde yetkin denetçilerden oluşan heyet belirlenir.

Birleşik denetimlerinde denetim raporu/raporları; her bir standardın bütün gereklerini açıkça tanımlamalıdır. **Uygunsuzluklar her bir standart için ayrı ayrı tanımlanmalıdır.**

Gözetim denetimi bir diğerinin ilk denetimi ile birleştirilebilir. Bu gibi durumda denetim raporu her bir standardın ilgili kısımlarını açıkça belirtmelidir.

4.4.1 Entegre denetimler:

Müşterinin yönetim sistemini aşağıdaki maddeleri tabi olduğu tüm standartlar için ortak yürütüyorsa sistem entegre olarak kabul edilir. Entegre yönetim sistemi varlığı denetim süresinin %20'ye kadar azaltılmasını sağlayabilir.

1. Genel iş stratejisi ve planını dikkate alan Yönetim Gözdengeçirmeleri.
2. İç tetkiklere entegre bir yaklaşım.
3. Politika ve hedeflere entegre bir yaklaşım.
4. Sistem süreçlerine entegre bir yaklaşım.
5. İş talimatlarını içeren entegre dokümantasyon.
6. İyileştirme mekanizmasına entegre bir yaklaşım (Düzeltilici ve Önleyici Faaliyet, ölçümler ve Sürekli İyileştirme).
7. İş riskleri yönetimi yaklaşımlarının iyi seviyede kullanılmasıyla planlamaya entegre bir yaklaşım.
8. Birleşik yönetim desteği ve sorumluluklar.

4.4.2 Birleşik denetimler:

Birleşik denetimlerin süresi hesaplanırken firmanın entegre yönetim sistemi olması ve birleşik denetimin gerçekleştirilebilme oranına bakılır. Öncelikle entegrasyon seviyesinin % 100 olduğu düşünülerek yapılan paylaştırmaya göre entegrasyon seviyesi belirlenir.

1. Genel iş stratejisi ve planını dikkate alan Yönetim Gözdengeçirmeleri.: %12.5
2. İç tetkiklere entegre bir yaklaşım.: %12.5
3. Politika ve hedeflere entegre bir yaklaşım.: %12.5
4. Sistem süreçlerine entegre bir yaklaşım.: %12.5
5. İş talimatlarını içeren entegre dokümantasyon.: %12.5
6. İyileştirme mekanizmasına entegre bir yaklaşım (Düzeltilici ve Önleyici Faaliyet, ölçümler ve Sürekli İyileştirme).: %12.5
7. İş riskleri yönetimi yaklaşımlarının iyi seviyede kullanılmasıyla planlamaya entegre bir yaklaşım.: %12.5
8. Birleşik yönetim desteği ve sorumluluklar.: %12.5

Daha sonra birleşik denetimin gerçekleştirilebilme oranı aşağıdaki formüle göre belirlenir:

$$100[(X_1-1) + (X_2-1) + (X_3-1) + (X_n-1)] / Z(Y-1)$$

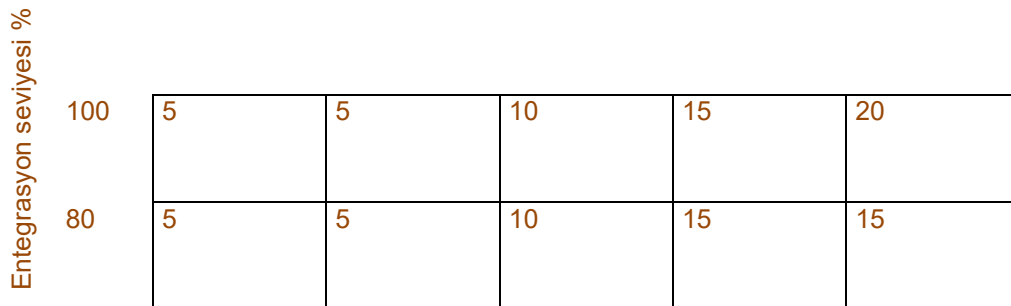
Bu formülde:

$X_{1,2,3,\dots,n}$ = n denetçisinin birleşik denetimin kapsamına göre yetkin olduğu standart sayısı,

Y=Birleşik denetimin kapsayacağı yönetim sistemi standartları,

Z=Denetçi sayısıdır.

Bu değerler bulunduktan sonra aşağıdaki grafik kullanılarak kesiştikleri nokta bulunur ki bu kesişim noktası yapılacak **indirim oranını** ifade eder.

4.5 Denetim süresini arttırma ve azaltma faktörleri

INSPECCO aşağıdaki nedenlerle denetim süresini arttırma yada azaltma hakkına sahiptir. Arttırma için bir sınır koyulmazken yapılabilecek indirim oranı toplam denetim süresinin %30'undan fazlası olamaz.

4.4.1 Arttırıcı faktörler:

1. Faaliyetin karışık lojistik şartları gerektirecek şekilde birden fazla bina yada yerleşim yerinde yürütülüyor olması, (Ör; ayrı bir Tasarım Merkezi denetlenmeli)
2. Transfer denetimlerde KYS' temel doküman ve süreçlerinin incelenmesi için merkez adam/gününe süresine %10 ilave yapılır.
3. Farklı dillerde konuşan personelin olması
4. Personel sayısı için çok geniş saha (Ör; bir orman)
5. Yüksek yönetmelik derecesi – **riskli faaliyetler** (Ör; gıda, ilaç, uzay, nükleer güç vb.)
6. Sistemin yüksek karmaşıklıkta prosesler yada çok sayıda kendine has özelliği olan aktiviteler içermesi,
7. Yönetim sistemi belgelendirilecek olan sürekli sahaların aktivitelerinin konfirme edilmesi için geçici sahaların ziyaret edilmesinin gerekmesi
8. Yalnızca ÇYS için:
 - Sanayi sektörü için tipik yerleşimle kıyaslandığında yüksek hassaslıkta alıcı çevre
 - İlgili tarafların görüşleri
 - Denetçi süresinde artış gerektiren dolaylı boyutlar
 - İlave yada olağandışı çevre boyutları yada sektöre özgü yasal şartlar
9. ISG (45001) için : “K” ile tanımlı kritik EA larda gerek görüldüğünde süre uzatılabilir.

4.5.2 Azaltıcı faktörler:

1. Müşterinin tasarımdan sorumlu olmaması yada diğer standart maddelerinin kapsamda olmaması (Yalnızca KYS için)
2. Düşük riskli ürün yada prosesler (Bkz: IAF MD 5 ÇYS tablo 1; -TÜRKAK R40.05 EK B ile özdeşleştirilmiştir)
3. Çalışan sayısı için çok küçük saha (Ör; yalnızca ofis alanı)
4. Yönetim sisteminin olgunluğu
5. 2 veya daha fazla uyumlu yönetim sisteminin entegre sisteminin birleşik denetimi (ayrıca bkz: Madde 4.3)
6. Müşteri yönetim sisteminin önceye dayanan bilgisi (Ör; aynı belgelendirme kuruluşundan farklı bir standart için belgelendirilmiş olması)
7. Müşterinin belgelendirme için hazır olması (Ör; başka bir 3. Taraf kuruluş tarafından belgelendirilmiş yada tanınıyor olması)
8. Düşük karmaşıklıkta aktiviteler. Ör;

- Prosesin tek bir kapsamlı aktiviteyi içermesi (Ör; yalnızca servis gibi)
 - Daha önceki denetimlerdeki (Ör; iç tetkik yada belgelendirme kuruluşu denetimleri gibi) uygun kanıtların her vardiyada özdeş aktivitelerin eşit performans ile gerçekleştirildiğini göstermesi – özdeş aktivite/eşit performans
 - Belirgin bir orandaki personelin benzer basit bir fonksiyonu yürütmesi –aynı işi yapan çok kişi olması
9. Personelin bir kısmının “saha dışı” çalışıyor olması, ör; satış personeli, şoförler, servis personeli, vb gibi..ve bunların gerçekleştirdiği faaliyetlerin sistemle uygunluğunun *kayıtların gözden geçirilmesiyle* önemli derecede denetlenmesinin mümkün olması